

Na podlagi 9. in 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št.77/07 upb1, 56/08 Ur.l. RS, 94/2009 Odl.US: U-I-278/07-17, 4/2010, 20/2010, 100/2010- odl.US) in 16. člena Statuta Občine Ajdovščina (Uradni list RS, št. 44/12) je Občinski svet na 24. seji dne 31.1.2013 sprejel

LETNI IZVEDBENI PROGRAM KULTURE ZA LETO 2013

1. UVOD

Letni izvedbeni program kulture določa javni interes občine na področju zagotavljanja dostopnosti do kulturnih dobrin, spodbujanja kulturne ustvarjalnosti, ljubiteljske kulture in kulturne dediščine, ki se uresničuje z zagotavljanjem organizacijskih, finančnih in prostorskih pogojev za izvajanje kulturnih dejavnosti v občini.

Z zagotavljanjem in izboljšanjem navedenih pogojev se bodo uresničevale usmeritve in cilji iz osnutka Nacionalnega programa za kulturo 2012-2015. Prioritete v letu 2013 na področju kulture v občini so: približevanje predpisanim standardom v dejavnostih, ki jih izvajajo občinski javni kulturni zavodi; spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, pluralizem izvajalcev; varovanje kulturne dediščine in njeno vključevanje v razvojne programe občine, predvsem na področju turizma in urejanja prostora.

Izvajalci letnega programa kulture so: Pilonova galerija Ajdovščina, Lavričeva knjižnica, Goriški muzej, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Zveza kulturnih društev Ajdovščina, kulturna društva, samostojni kulturni ustvarjalci in druge organizacije, registrirane za izvajanje kulturnih dejavnosti.

2. PROGRAMI, KI SE BODO V LETU 2013 IZVAJALI V JAVNEM INTERESU

2.1. Knjižnična dejavnost

V javni interes na področju knjižnične dejavnosti spadajo: kar najboljša ponudba knjižničnega gradiva; ponudba informacij in storitev, ki so osredotočene na kulturne, izobraževalne, informacijske in socialne potrebe okolja, na informacijsko opismenjevanje in podporo vseživljenjskemu učenju; zagotavljanje prostorskih možnosti in opreme za uporabo gradiva, pridobivanje informacij in smotrna izraba prostega časa v knjižnici; oblikovanje in dostop do urejenih zbirk domoznanskega gradiva; dostop do podatkov v nacionalni knjižnični zbirki in zbirk v drugih knjižnicah v državi preko sistema COBISS in omrežja, medknjižnična izposoja; dostopnost knjižničnega gradiva za uporabnike s posebnimi potrebami. Lavričeva knjižnica omogoča tudi uporabo brezžičnega omrežja Libroam, kar pomeni zagotoviti knjižnici, predvsem pa njenim uporabnikom, da lahko s svojimi prenosnimi računalniki uporabljajo dostop do brezžičnega omrežja, ki so vzpostavljeni po Slovenskih knjižnicah.

Javni zavod Lavričeva knjižnica Ajdovščina, ki izvaja dejavnost tudi na območju občine Vipava, je glede na stopnjo izpolnjevanja pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe v skladu z Zakonom o knjižnicah, razvrščena v 2. kategorijo - srednje razvita knjižnica, ker izpolnjuje 75 % predpisanih pogojev. S sredstvi občinskega proračuna za nakup knjižničnega gradiva in sofinanciranjem ministrstva za kulturo bo knjižnica povečala obseg in prirast knjižničnega gradiva, izboljšala razmerje med strokovnim in leposlovnim gradivom, gradivom za otroke in mladino ter neknjižnega gradiva in se s tem približala predpisanim pogojem. Trenutno zagotavljamo 73% sredstev za knjige, po normativih pa bi morali zagotoviti 77% sredstev glede na število prebivalcev.

Knjižnica bo nadaljevala z načrtnim delom na dvigovanju bralne kulture in odpravljanju funkcionalne nepismenosti (delo z bralci, program za odrasle bralce, delo z uporabniki s posebnimi potrebami, delo z

mladimi bralci in srednješolci). Samostojno in v sodelovanju s kulturnimi, izobraževalnimi in drugimi organizacijami ter društvi bo pripravljala prireditve in druge oblike razvijanja interesa za knjižnično gradivo in knjižničarsko dejavnost.

Za potrebe razvoja podeželja in demografsko ogroženih krajev izvaja Lavričeva knjižnica Ajdovščina svoje poslanstvo z rednimi mesečnimi obiski potujoče knjižnice.

V letu 2012 je bil kupljen nov bibliobus. Z bibliobusom se vsak mesec obiše 51 postajališč; ustavlja se ob šolah, vrtcih, tovarnah, obiskuje oba doma ostarelih, Center za usposabljanje invalidnih otrok v Vipavi, VDC. Z novim bibliobusom je uporabnikom zagotovljeno še kvalitetnejše zagotavljanje uslug in storitev, ki jih lahko nudi knjižnica in jim z ureditvijo ustrežnejše IKT opreme neposredno z bibliobusa omogočiti povezavo na svetovni splet. Poleg navedenega se LK zagotavlja še sredstva za nakup druge opreme (klimo za podružnico knjižnice v Dobravljah, kamero za varovanje bibliobusa in tiskalnike ter računalnike).

2.2. Muzejska dejavnost

Pilonova galerija Ajdovščina, ki hrani zbirko likovnih del in druge dediščine Vena Piona, ima status muzeja. Zbirka Vena Piona je tudi nacionalnega pomena, zato ta del dejavnosti Pilonove galerije spada v opravljanje državne javne službe, za katero je ob pogoju pridobitve statusa pooblaščenega muzeja upravičena do financiranja s strani Ministrstva za kulturo. Uveljavljene spremembe Zakona o varstvu kulturne dediščine so predvidele namreč s 1.1.2010 nov način financiranja – do sofinanciranja s strani države za dejavnost, ki je državna javna služba, so lahko upravičeni samo pooblaščen muzeji ali galerije, vendar največ do 80% vseh stroškov muzeja ali galerije. Ti morajo za pridobitev statusa pooblaščenega muzeja izpolnjevati zakonske pogoje, ki se preverjajo vsaka tri leta. Ministrstvo za kulturo je Pilonovi galeriji pooblastilo dodelilo najprej konec leta 2009, za obdobje 2 let, kasneje je bilo podaljšano do 31.12.2012. Pilonova galerija se je ponovno prijavila na javni razpis za podelitev pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev in galerij. Soglasje za prijavo je podal tudi občinski svet Občine Ajdovščina, dne 20.12.2012. Eden od pogojev za pridobitev pooblastila je tudi zaposlitev zadostnega števila strokovnih delavcev (3), česar pa MK ne zagotavlja, zato je Občna Ajdovščina v proračunu predvidela sredstva za tretjega strokovnega delavca za določen čas, tudi za leti 2013 in 2014, saj se ob restriktivni politiki države ne pričakuje zaposlitve s strani Ministrstva za kulturo. S tem se bodo izpolnili kadrovske pogoji za pridobitev pooblastila.

Nerealiziran ostaja predlog, da se Pilonova stalna zbirka razglasi za nacionalno bogastvo. Pilonova galerija Ajdovščina je namreč v sodelovanju z Občino Ajdovščina pri Zavodu za varstvo kulturne dediščine sprožila strokovni postopek za pripravo dokumentacije za predlog na Ministrstvo za kulturo, vendar do priprave strokovnih podlag še ni prišlo. Zbirka sicer že danes po svoji vsebini sodi v kategorijo zbirk nacionalnega pomena, vendar pa bi tudi s formalno podelitvijo tega statusa zagotovili nadaljnjo skrb zanjo.

V letu 2013 bo izveden nakup Rustjeve hiše za namen zagotovitve dodatnih prostorov za potrebe Pilonove galerije. Zagotovitev ustreznih prostorov (depoji) je eden od pogojev za delovanje PGA kot pooblaščenega muzeja. S temi prostori bo Pilonova galerija pridobila dodatnih 381m² uporabnih površin (od tega 212m² tlorisne površine stavbe, 130m² dvorišča in 39m² gospodarskega poslopja), ki bodo urejeni in opremljeni do leta 2015. Investicija v prenovo stavbe je uvrščena v NRP občine 2013-2016. Omogočena bo širitev PGA.

Sicer pa ostajajo in so prioritetni programski cilji Pilonove galerije: skrb za Pilonovo stalno zbirko in proučevanje opusa Vena Piona ter umestitev avtorja v širši okvir umetnostne zgodovine Primorske, Slovenije in Evrope; proučevanje del Pilonovih sodobnikov in pridobivanje virov; razstavniki program, ki dopolnjuje muzejske naloge in seznanja občinstvo z novostmi vseh umetniških zvrsti. Poseben poudarek so že v letu 2012 v PGA namenili pedagoški dejavnosti saj so organizirali 3 pedagoške delavnice, 26 strokovnih vodstev po stalni zbirki PG in občasnih razstavah, za dijake in učence, 3 razstave in 1 predavanje za dijake. Pedagoška dejavnost je pomemben del delovanja PG, saj približuje kulturo otrokom in mladostnikom in jih hkrati vzgaja v kulturnem duhu ter skozi oči Vena Piona

privzgaja domoljubje. Pilonova galerija bo še naprej razvijala sodelovanje z drugimi galerijami v državi in izven. V programu galerije je tudi organizacija že uveljavljenega mednarodnega srečanja fotografov.

Muzejska zbirka v Ajdovščini, za katero skrbi Goriški muzej Nova Gorica, bo za javnost dostopna v enakem obsegu. Z muzejem se bo v letu 2013 dogovorilo za bolj fleksibilen urnik oz. drugačno ureditev odpiralnega časa muzejske zbirke, saj je le ta del turistične ponudbe občine.

Goriški muzej, ki izvaja javno muzejsko službo tudi na območju občine, bo v letu 2013 izvajal nekaj zgodovinskih raziskovalnih projektov iz območja občine, v letu 2013 bo izdan zbornik Milini v občini Ajdovščina Staneta Bačarja.

2.3. Prireditvena dejavnost

V javnem interesu občine je čim širša ponudba raznih prireditev in predstav, s katerimi bo zagotovljena boljša dostopnost kulturnih dobrin občanom. Občina bo s sistemom sofinanciranja prireditvene dejavnosti omogočila širšo ponudbo prireditev s področja kakovostne in množične kulture.

V javnem interesu je organizacija abonmajskih predstav: gledališki, glasbeni in otroški abonma, v izvedbi Zveze kulturnih društev Ajdovščina ter ciklus prireditev Glasbeni drevored v organizaciji društva Wada Ajdovščina in Štrulfest v izvedbi društva Javorov hudič.

Finančno bodo podprte tudi prireditve s področja ljubiteljske kulture, s katerimi se predstavlja dosežke kulturnih društev in skupin. V organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti bodo izvedene že tradicionalne prireditve, s področja vokalne glasbe: Naši zbori pojo, Naša pomlad in Primorska poje; s področja instrumentalne glasbe: območno srečanje tamburaških skupin in revija instrumentalnih orkestrrov; s področja gledališke dejavnosti: območno srečanje otroških gledaliških skupin, regijsko srečanje odraslih gledaliških skupin; regijsko srečanje odraslih folklornih skupin in regijsko srečanje piscev seniorjev.

Z namenom zagotavljanja večje dostopnosti in raznolikosti so v javnem interesu sofinancirane še druge posamične prireditve.

2.4. Spodbujanje kulturne ustvarjalnosti

Spodbujanje kulturne ustvarjalnosti je med prioritetami občinske kulturne politike. Tako kot doslej bodo tudi v letu 2013 v javnem interesu občine posamični projekti samostojnih kulturnih ustvarjalcev, ustvarjalne delavnice, likovne kolonije, natečaji za kulturne ustvarjalce. Mednje sodijo tradicionalni kulturni projekti, kot so: mednarodna likovna delavnica Slovenija odprta za umetnost, likovna kolonija Umetniki za Karitas, vsakoletni fotografski natečaj. Občina bo projekte s področja kulturne ustvarjalnosti podprla z namenom pomoči pri ustvarjanju in predstavitvi ustvarjalnih dosežkov na področju kulture. Občina bo projekte finančno podprla preko javnega razpisa.

2.5. Spodbujanje ljubiteljske kulture

Število izvajalcev ljubiteljske kulture je vsako leto večje. Uveljavljajo se tudi nove zvrsti, ki širijo pestrost ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Poleg kulturnih društev, skupin in posameznikov ima za spodbujanje ljubiteljske kulture pomembno vlogo Zveza kulturnih društev Ajdovščina in Območna enota Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Financiranje delovanja zveze kulturnih društev je urejeno v novo sprejetem pravilniku o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v občini Ajdovščina. Po zakonu je lokalna skupnost dolžna zagotoviti prostore, materialne stroške povezanih s prostorom in sredstva za delovanje tudi za javni sklad za kulturne dejavnosti, zato se v letu 2013 zagotavlja sredstva za delovanje v enaki višini kot lani, materialne stroške pa se pokrije tudi za lansko leto, ker niso bili obračunani. V prostoru JSKD pa je nujna tudi zamenjava treh oken, ki bo izvedena v letu 2013.

V interesu občine je finančno podpreti dejavnost vseh aktivnih kulturnih društev, skupin in posameznikov, ki delujejo na naslednjih področjih kulturnih dejavnosti: glasbenem, likovnem,

uprizoritvenem, področju kulturne dediščine. Financiranje redne dejavnosti in posamičnih projektov kulturnih društev in skupin se bo izvajalo z javnim razpisom na podlagi Pravilnika o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v občini Ajdovščina. V letu 2012 je bil za sofinanciranje ljubiteljske kulture sprejet nov pravilnik, ki poleg že urejenega financiranja kulturnih društev in drugih izvajalcev kulturnih programov in projektov ureja tudi financiranje delovanje zveze kulturnih društev kot je bilo že omenjeno. Na novo so v točkovniku, ki je priloga pravilnika, določena merila za vrednotenje programov in projektov in delovanja ZKD-ja. Namen pravilnika je bil kakovostnejšim društvom zagotoviti več točk in posledično več sredstev za delovanje, preko občinskega razpisa se sedaj financira tudi strokovne sodelavce.

2.6. Varstvo kulturne dediščine

Poleg varstva kulturne dediščine, ki ga izvajajo javni zavodi Pilonova galerija in Goriški muzej bo občina izvajala varstveno sanacijske posege na spomenikih in kulturni dediščini v občinski lasti ter finančno podprla posamične varstvene posege na kulturno dediščino, ki je v privatni lasti. Cilj sanacijskih posegov na kulturno dediščino je poleg samega varovanja tudi njena uveljavitev kot razvojnega elementa in njeno vključevanje v razvojne projekte občine, predvsem s področja turizma in izobraževanja.

Posamični projekti varovanja kulturne dediščine v privatni lastni bodo sofinancirani na podlagi Pravilnika o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v Občini Ajdovščina in javnega razpisa. V letošnjem letu so razpisna sredstva povečana, saj je povpraševanje po obnavljanju nepremične kulturne dediščine večje kot v prejšnjih letih.

UE Ajdovščina je na tehničnem pregledu zaradi varnosti zahtevala postavitve ograje v dvorišču obzidja grajskega vrta v Vipavskem Križu, na obstoječih mrežah, ki zapirajo prehode, pa ustrezno zaščititi ostre robove in zagotoviti njihovo stabilnost. Ograja in potrebna dela so že izvedena, pojavila pa se je potreba po ustrezni zaščiti prehoda notranjega dvorišča v zunanji del izven obzidja vzhodne strani gradu. Izvedena je sanacija dela zidu nad peskovnikom in na vzhodnem delu obzidja, kjer so zamenjana tudi vrata. V letu 2013 so zagotovljena sredstva za nujna sanacijska dela na obzidju, če bi se med letom pokazala.

2.7. Javna infrastruktura na področju kulture

Pomemben pogoj za izvajanje kulturnih dejavnosti je ustrezna javna infrastruktura, to so objekti in oprema, ki omogočajo kvalitetno izvajanje dejavnosti.

V letu 2012 je bila na pobudo Društva likovnih umetnikov SP s pomočjo Občine Ajdovščina v Lokarjevi hiši urejena Lokarjeva galerija in spominska soba Danila Lokarja. Občina Ajdovščina bo letno namenila 1000€ za namen pokritja materialnih stroškov spominske sobe Danila Lokarja.

V letu 2013 so z občinskim proračunom zagotovljena tudi sredstva za obratovanje Dvorane 1. slovenske vlade, kulturne dvorane Vipavski Križ ter naslednja investicijska vzdrževalna dela:

- nakup prostorov za Pilonovo galerijo in izdelava idejne zasnove za obnovo navedenih prostorov,
- nakup opreme (klima za podružnico knjižnice v Dobravljah, kamero za varovanje bibliobusa in tiskalnike ter računalnike) v Lavričevi knjižnici,
- nabava opreme v dvorani 1. slovenske vlade (s kandidiranjem na razpis JSKD – kulturni tolar, dograditev dvoranskega mosta, povečanje odprtine na podstrešje, ureditev elektroinstalacij, dokup manjkajočih luči).

2.8. Nepredvideni programi

V skladu z drugim odstavkom 102. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo bo občina izjemoma podprla in sofinancirala kulturni projekt, ki ni bil prijavljen javni razpis za kulturo, če ne bodo razdeljena vsa sredstva iz javnega razpisa za kulturo oziroma če bodo omogočala sredstva splošne proračunske rezervacija.

2.9. Mediji

V interesu občine je izdajanje regionalnih revij s področja kulture, lokalnih časopisov in delovanje drugih lokalnih medijev. Med pomembnejšimi so revija Primorska srečanja, Gora in Colski časnik, ki so financirani preko razpisa. V javnem interesu Občine Ajdovščina je tudi informiranost občanov, za ta namen je Občina Ajdovščina začela izdajati Ajdovske novice, ki izidejo vsak mesec z izjemo poletnih mesecev. Občina Ajdovščina na področju medijev zagotavlja tudi sredstva za izvajanje informativnega programa ter oglasnih vsebin, v tem sklopu pa se zagotavljajo še sredstva za pripravljane dnevne oddaje, ki obravnava lokalne in regionalne novice in oglaševanje občinskih proslav.

FINANČNA SREDSTVA ZA IZVEDBO PROGRAMA KULTURE

S proračunom občine za leto 2013 so za izvedbo programa kulture zagotovljena naslednja sredstva:

PODROČJE	SREDSTVA V €
1. Knjižnična dejavnost	
Lavričeva knjižnica	372.775,00
- redna dejavnost	325.428,00
- sredstva za nabavo knjižničnega gradiva	47.347,00
2. Muzejska dejavnost	62.791,10
Pilonova galerija dejavnost	52.791,10
Goriški muzej dejavnost	10.000,00
3. Prireditvena dejavnost (abonmaji, wada, Štrudlfest)	39.700,00
4 Spodbujanje kulturne ustvarjalnosti (samos.kult.ust. in zaseb.)	8.940,00
5. Spodbujanje ljubiteljske dejavnosti (redna dejavnost, JSKD, delovanje ZKD in projekti)	88.480,00
6. Varstvo kulturne dediščine	24.000,00
- Vipavski križ - obzidje	6.000,00
- sofinanciranje varstva kulturne dediščine v privatni lasti	18.000,00
7. Javna infrastruktura na področju kulture	150.161,00
- obratovanje kulturnih dvoran in galerij (dvorana 1.sl.vlade, Vip.Križ in Lokarjeva soba)	18.018,00

- oprema in investicijsko vzdrževanje v Dvorani 1. slovenske vlade	20.000
- nakup prostorov Pilonova galerija	103.020,00
- načrti in projektna dokumentacija PG	3.163,00
- investicijsko vzdrževanje in oprema v Lavričevi knjižnici (bibliobus, razna oprema)	5.960,00
9. Mediji	59.575,13
Skupaj sredstva za kulturo	806.422,13

Številka: 610-1/2011
Datum: 5.2.2013

ŽUPAN
Marjan POLJŠAK